

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13C/226/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115210966
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriel Slobodník
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2015:6115210966.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudcom JUDr. Gabrielom Slobodníkom v právnej veci navrhovateľa Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. so sídlom Bajkalská 30, Bratislava, IČO: 31 335 004 proti odporkyniam 1/ Q. A., G.. XX. XX. XXXX, K. E. XX, K. K., Š.. U. A., 2/ J. A.C., G.. XX. XX. XXXX, K. E. XX, K. K., št. občianke SR, o zaplatenie 7 124,54 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporkyne 1/ a 2/ sú p o v i n n é spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi 7 124,54 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 3 % ročne zo sumy 7 029,14 Eur od 15. 04. 2015 do zaplatenia, a to v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd návrh navrhovateľa vo zvyšnej časti z a m i e t a.

Odporkyne 1/ a 2/ sú p o v i n n é spoločne a nerozdielne nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 427,- Eur, a to v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným na tunajší súd dňa 22. 05. 2015 domáhal proti odporkyniam 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatenia sumy 7 124,54 Eur spolu s 4,70 % ročným úrokom za úver zo sumy 7 029,14 Eur od 15. 04. 2015 do zaplatenia, 3 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 7 124,54 Eur od 15. 04. 2015 do zaplatenia na základe zmluvy o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere zo dňa 28. 06. 2010.

Svoj návrh odôvodnil tým, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola s odporkyniami 1/, 2/ uzatvorená Zmluva o medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom - spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX J. V.Q. XX. XX. XXXX, v súlade s ktorou poskytol navrhovateľ odporkyniam medziúver vo výške 20 000,- Eur. Odporkyne 1/ a 2/ sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky medziúveru 5,99 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 99,84 Eur a do nasporovania 40 % cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 50,- Eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa odporkyne 1/, 2/ zaviazali splácať stavebný -spotrebiteľský úver vrátane úrokov vo výške 4,70 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 175,- Eur. Odporkyne porušili zmluvne dohodnuté podmienky a stavebný - spotrebiteľský úver prestali riadne a včas splácať, preto ich navrhovateľ listom zo dňa 25. 03. 2015 vyzval na doplatenie omeškaných splátok s upozornením, že ak tieto nebudú doplatené, navrhovateľ bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Omeškané splátky neboli doplatené, preto navrhovateľ dňa 14. 04. 2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru 14. 04. 2015 bola celková výška dlžnej sumy 7 124,54 Eur, ktorá pozostáva z istiny 7 029,14 Eur, a nezaplatených úrokov ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 95,40 Eur. S poukazom čl. VI. bod 3, 4 úverovej zmluvy navrhovateľ aj

po zosplatnení úročí istinu dohodnutým úrokom za úver vo výške 4,70 % ročne a zároveň celý zostatok dlhu úrokom z omeškania vo výške 3 % ročne.

Navrhovateľ na výzvu súdu oznámil, že trvá na návrhu v časti zmluvných úrokov aj po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov, pretože ak by sme vychádzali z názoru, že veriteľovi neprináležia úroky za úver po vyhlásení mimoriadnej splatnosti, možno konštatovať, že od uvedeného okamihu dlžník poskytnuté peňažné prostriedky užíva bezodplatne, čo je v rozpore so samotnou podstatou zmluvy o úvere. Súhlasil, aby súd prejednal vec a rozhodol v jeho neprítomnosti.

Odporkyňa 1/ na pojednávaní uviedla, že by sa chcela dohodnúť na nejakých splátkach, pretože bola na materskej dovolenke, mala nízky príjem a splátku 175,- Eur nemala z čoho hradiť. Od 01. 10. 2015 pracuje v Rakúsku ako opatrovatelka, takže bude mať príjem a má záujem dlžnú sumu uhradiť.

Odporkyňa 2/ sa k návrhu písomne nevyjadrila. Jej neúčast' na pojednávaní ospravedlnila odporkyňa 1/.

Súd vykonal dokazovanie zmluvou o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere zo dňa XX. XX. XXXX, všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 25. 03. 2015, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 14. 04. 2015 s doručenkami, výpisom z účtu odstúpeného stavebného úveru, písomnými vyjadreniami navrhovateľa, vypočítaním odporkyne 1/ a zistil tento skutkový stav:

Dňa XX.XX.XXXX bola medzi navrhovateľom ako veriteľom a odporkyňami 1/, 2/ ako dlžníkmi uzatvorená zmluva o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej sa navrhovateľ zaviazal poskytnúť odporkyňiam medziúver pod číslom XXXXXXX X XX vo výške 20 000,- Eur na preklopenie obdobia do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, pričom po pridelení tejto cieľovej sumy a súčasne pri dodržaní všeobecných zmluvných podmienok sa medziúver zúčtuje bez osobitnej dohody s nasporenou sumou na účte stavebného sporenia na stavebný úver pod číslom XXXXXXX X XX vo výške cca 11 879,41 Eur. Presná výška stavebného úveru sa rovná rozdielu cieľovej sumy a nasporenej sumy pri pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení. Zmluvné strany si dohodli, že odporkyne budú do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky medziúveru vo výške 5,99 % ročne mesačnými splátkami vo výške 99,84 Eur a do nasporenia 40 % cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia vklady vo výške 50,- Eur mesačne. Prvá splátka úrokov je splatná prvého v mesiaci, nasledujúcom po čerpaní, resp. po mesiaci, v ktorom bolo vykonané prvé čerpanie medziúveru, v prípade, že sa medziúver čerpá po častiach. Ďalšie splátky úrokov sú splatné prvého každého mesiaca a musia byť uhradené do 15. dňa mesiaca. Prvá splátka vkladov poukazovaných na zmluvu o stavebnom sporení je splatná prvého dňa v mesiaci, nasledujúcom po uzatvorení zmluvy a ďalšie splátky vkladov sú splatné k prvému dňu mesiaca. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa odporkyne zaviazali splácať stavebný - spotrebiteľský úver vrátane úrokov vo výške 4,70 % ročne mesačnými splátkami vo výške 175,- Eur mesačne. Taktiež bolo v zmluve dohodnuté, že odporkyne sú povinné hradiť poplatky (za spracovanie úveru, za vedenie stavebného úveru, za vedenie účtu medziúveru, pri neplnení povinností podľa zmluvy) vo výške podľa aktuálneho Sadzobníka poplatkov. Účel medziúveru ako aj stavebného úveru bol dohodnutý na modernizáciu a obnovu bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo na udržiavacie práce na nich.

Podľa čl. VI bod 3 zmluvy, v prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti.

Podľa čl. VI bod 4 zmluvy, v prípadoch uvedených v odseku 3, čl. VI tejto zmluvy má veriteľ právo účtovať si pri stavebnom úvere 3 % p. a. úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu.

Listom zo dňa 25. 03. 2015, doručeným odporkyňiam dňa 30. 03. 2015, navrhovateľ upozornil odporkyne, že ak do 03. 04. 2015 neuhradia dlžné splátky vo výške 1 225,- Eur, obdržia písomnú informáciu o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru s vyčíslenou výškou dlhu.

Keďže odporkyne dlžné splátky neuhradili, navrhovateľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 14. 04. 2015 a požadoval okamžité vrátenie dlžnej sumy vrátane príslušenstva, ktorá ku dňu 14. 04. 2015 predstavovala 7 124,54 Eur. O tejto skutočnosti upovedomil odporkyne listom zo dňa 14. 04. 2015, doručeným im dňa 20. 04. 2015.

Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej „OZ“), v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ v znení účinnom od 01. 04. 2015, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 53 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 511 ods. 1 OZ ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 121 ods. 3 OZ, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 10c nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31. 01. 2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh je iba sčasti dôvodný.

V konaní bolo preukázané, že medzi účastníkmi konania bola dňa XX. XX. XXXX uzatvorená zmluva o medziúvere a stavebnom- spotrebiteľskom úvere (ďalej „zmluva“) v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, pričom sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. OZ, keďže navrhovateľ ako dodávateľ konal pri plnení a uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 OZ) a odporkyne - fyzické osoby nekonali pri uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 53 ods. 4 OZ). Predmetom zmluvy bolo poskytnutie medziúveru odporkyňiam vo výške 20 000,- Eur. Odporkyne sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky medziúveru 5,99 % ročne mesačnými splátkami po 99,84 Eur a do nasporenia 40 % cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia mesačné vklady vo výške 50,- Eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa odporkyne zaviazali splácať stavebný - spotrebiteľský úver vrátane úrokov vo výške 4,70 % ročne v mesačných splátkach po 175,- Eur.

Keďže odporkyne porušili zmluvu tým, že sa dostali do omeškania s úhradou viac než dvoch splátok (posledná úhrada je podľa výpisu z účtu zo dňa 20. 08. 2014), navrhovateľ v súlade s čl. VI bod 3 zmluvy a § 53 ods. 9 OZ pristúpil k zosplatneniu úveru ku dňu 14. 04. 2015. Ku dňu zosplatnenia úveru predstavoval dlh odporkyň 7 124,54 Eur, z toho nezaplatená istina 7 029,14 Eur, nezaplatené úroky 95,40 Eur, čo vyplýva z výpisu účtu (č.l. 17 spisu).

Keďže odporkyne svoj dlh doposiaľ neuhradili, súd ich ako solidárnych dlžníkov zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu 7 124,54 Eur, t.j. dlžnú istinu 7 029,14 Eur a zmluvný úrok do zosplatnenia úveru vo výške 95,40 Eur (v zmysle § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s bodom 1 zmluvy).

Pokiaľ navrhovateľ žiadal zmluvný úrok 4,70 % ročne z istiny 7 029,14 Eur od 15. 04.2015 do zaplataenia, t.j. po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, súd návrh v tejto časti zamietol, nakoľko po splatnosti úveru je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania, nie však už zmluvné (dohodnuté) úroky. Rovnaký záver vyslovili súdy opakovane (viď napr. rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 5Co/165/2013 z 19. 11. 2013, rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 1Co/30/2012 z 30. 05. 2012, Krajského súdu Žilina sp. zn. 5Co/567/2013 z 25. 02. 2014). Podrobne sa otázkou priznania úrokov z úveru len do zosplatnenia istiny zaoberal Krajský súd Prešov v rozsudku sp. zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30. 06. 2015, kde výslovne skonštatoval, že „niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je splatený po splatnosti, zákon priznáva za zadržovanie finančných prostriedkov sankcie či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta). Je evidentné, že úroky popri úrokoch z omeškania sú nielen odklonom od zákona v neprospech žalovanej ale vo svojich dôsledkoch odporujú aj kogentnému zákonnému pravidlu.Odvolací súd sa preto stotožňuje s prvostupňovým súdom o neplatnosti takejto dohody (o úrokoch popri úrokoch z omeškania) pre rozpor so zákonom (§ 39 a § 52 ods. 2 v spojení s § 517 ods. 2 OZ).“

Navrhovateľ si ďalej uplatnil úroky z omeškania vo výške 3 % ročne z celého zostatku dlhu, t.j. zo sumy 7 124,54 Eur od 15. 04. 2015 do zaplataenia a to v zmysle čl. VI. bod 4 zmluvy, ktoré súd nepriznal v uplatnenom rozsahu. Odporkyne sa dostali do omeškania s plnením celého úveru odo dňa nasledujúceho po jeho zosplatnení, t.j. dňa 15. 04. 2015. Súd ich preto v súlade s § 517 ods. 2 OZ a 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31. 01. 2013 zaviazal zaplatiť navrhovateľovi úrok z omeškania v uplatnenej výške 3 % ročne zo sumy čistej istiny 7 029,14 Eur od 15. 04. 2015 do zaplataenia a vo zvyšnej časti príslušenstva návrh zamietol. Úroky sú príslušenstvom pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Právo požadovať po dlžníkovi príslušenstvo z príslušenstva (úroky z omeškania zo zmluvných úrokov) veriteľ nemá preto, že tak občiansky ani

obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú (viď napr. rozsudok NS ČR, sp. zn. 35Odo 101/2002 zo dňa 24. 03. 2004, rozsudok NS ČR sp. zn. 32 Cdo 2865/2007 zo dňa 24. 09. 2008) a to v súvislosti so znením ustanovenia § 39 OZ ani vtedy, keby to bolo účastníkmi dohodnuté.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 3 O.s.p., podľa ktorého aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti. Navrhovateľ bol neúspešný v nepatrnej časti, preto mu súd priznal plnú náhradu trov konania, t.j. súdny poplatok za návrh vo výške 427,- Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní musí byť uvedený, kto ho robí, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v 3 rovnopisoch, inak súd zhotoví na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona 233/1995 Z. z. a noviel - Exekučný poriadok.